

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla felperesnek a Jogi Képviselési Önálló Osztály által képviselt I.r., a II.r., a III.r., az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala Jogi Képviselési Főosztály által képviselt IV.r., jogtanácsos által képviselt V.r. alperesek ellen kártérítés megfizetése iránt a Veszprém Megyei Bíróság előtt folyamatba tett perében Veszprémben, 2008.évi október hó 10.napján 5.P.20.563/2008/19.szám alatt hozott ítélet ellen a felperes részéről 20.sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles a felperes 15 napon belül megfizetni az I.r. alperes részére 13.500 (tizenháromezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

A feljegyzett 900.000 (kilencszázezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A megyei bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a felperes keresetét elutasította, egyben kötelezte a felperest 15 nap alatt fizessen meg az I.r. alperes részére 12.160 forint, míg az V.r. alperesnek 24.080 forint perköltséget. Megállapította, hogy a felmerült 900.000 forint kereseti illetéket az állam viseli.

Ítéletének jogi indokolása szerint a felperesnek a Ptk.348.§., 349.§. és 339.§-ára alapított, 28.302.695 forint és járulékainak egyetemleges megfizetésére vonatkozó keresetét alaptalannak ítélte.

A Ptk.349.§./1/ és /3/ bekezdésének foglaltakra figyelemmel mind az államigazgatási jogkörben, mind pedig a bírósági és ügyészségi jogkörben okozott kárért való felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kártérítő felelősség Ptk.349.§./1/ és /3/ bekezdésében szabályozott különös, mind pedig a Ptk.339.§./1/ bekezdésében meghatározott általános feltételei fennállanak.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperesek egyike vonatkozásában sem állapítható meg jogellenes magatartás.

Az eljáró ügyészség, mint vádhatóság jogszabálysértés nélkül emelt a felperessel szemben vádat, annak sem volt akadálya, hogy a büntető eljárás során a vádat módosítsa. A rendelkezésre álló bizonyítékok együttes értékelése nem igazolta a felperes azon tényállítását, hogy az I.r. alperes alaptalanul kezdeményezett ellene büntető eljárást, jogait visszaélészerűen gyakorolta.

A kártérítési követelések körében kialakult ítélkezési gyakorlat értelmében még a bíróság által tévesnek ítélt vádemelés sem elegendő önmagában a vádhatóság felróható magatartásának megállapításához. Ehhez különleges körülmények szükségesek: a tények kirívóan okszerűtlen értékelése, lényeges anyagi és eljárási szabálysértés alapozhatja meg csak a kártérítési felelősséget.

A IV.r. alperes eljárása során sem történt jogszabálysértés, jogellenes magatartás. Nincs lehetőség arra, hogy kártérítés jogcímén a felperes az általa sérelmesnek tartott büntető bírósági ítélet felülvizsgálatát kérje.

A II. és III.r. alperesi ügyvédi kamarák terhére sem állapítható meg olyan jogellenes magatartás, amely a kártérítési felelősségüket megalapozná. Mindkét alperes jogszerűen intézkedett a felperessel szemben indult fegyelmi eljárás során. Egyik kamara jogosultsága sem terjed ki az ügyészi vádirat tartalmának felülvizsgálatára, annak levonására, hogy a vádirat tartalma megalapozatlan.

A felperes az ügyvédi törvény szabályainak megsértésére is hivatkozott a II. és III.r. alperesek vonatkozásában jogellenes magatartásként. Ezért a bíróság vizsgálta, hogy az ügyvédi kamarák részéről megvalósult-e jogszabálysértés. A rendelkezésre bocsátott okirati bizonyítékok tartalma alapján azt állapította meg, hogy a fegyelmi eljárás lefolytatása indokolt volt és nem valósított meg visszaélést.

Az V.r. alperes által becsatolt okirati bizonyítékok tartalma kétséget kizáróan alátámasztja, hogy az alperes jegyzője a tényállásban beazonosított eljárások során jogszerűen járt el, így vele szemben a felperes kártérítési igényt alappal nem érvényesíthet.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezést nyújtott be, melyben kérte annak megváltoztatását és a keresetének történő teljes helyt adást.

Fellebbezésének indokolásául előadta, hogy a Szombathelyi Városi Ügyészség megalapozatlanul emelt vádat és egyben kikényszerítette, hogy az ügyvédi kamara fegyelmi eljárást indítson ellene és ezzel az ügyvédi tevékenysége gyakorlásától eltiltsa.

A II.r. alperesnek látnia kellett volna, hogy az ügyészség vádirata alapján nincs bűncselekmény, nincs fegyelmi vétség. Meg kellett volna állapítania, hogy nincs az eljárásra lehetősége.

III.r. alperes elfogultságát megállapították, kimaradhatott volna az eljárásból, de nem tette.

A IV.r. alperesnek látnia kellett, hogy a vádirat törvénysértő és nincs bizonyíték. Meg kellett volna szüntetnie az eljárást.

Az V.r. alperesnek a kiskorú érdekében ki kellett volna kényszerítenie azt, hogy a nevelőtestület teljesítse kötelezettségét. Az alperesek kárt okoztak azzal, hogy 2007.február 26-tól 2008.március 11-ig kamarai határozat alapján ügyvédi tevékenységet nem folytathat.

Előadta, a kamarát kéri marasztalni, mivel 2008.március 11-től 2008.május 11 között ismételt törvénysértés elkövetésével megtagadta, hogy a felperes ügyvédi munkát végezzen. Kéri vagyoni kárának megállapítását e körben figyelemmel arra, hogy már kb.

90-95 %-ban feldolgozott ügyeket tőle jogsértően elvonták, az ügyvédi munkadíjat beszedte, és abból a felperesnek semmit sem adott.

2007.február 26-tól 2008.május 11.napjáig szintén kérte a kereset kiesés pótlását, továbbá jóhíre lerombolásának megállapítását és emiatt nem vagyoni kárának megfizetését. A perköltségben való marasztalás mellőzését is kérte.

A fellebbezési tárgyaláson (Pf.I.20.132/2011/7.sz.jkv.) előadta, a 7.500.000 forint összegű kártérítési követeléssel az elsőfokú bíróság nem foglalkozott, bizonyítási eljárást nem folytatott le. Ezért bizonyítás hiányában az elsőfokú ítélet érdemben nem bírálható felül, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése indokolt.

Hivatkozott arra is, hogy az új eljárásban az I-V.r. alperesekkel szemben el kíván állni a keresettől, másrészt perbe kívánja vonni az Országos Ügyvédi Kamarát is. Bejelentette, hogy a Fővárosi Bíróság ítélete ellen perújítási eljárást kezdeményezett.

A fellebbezési tárgyaláson arra is hivatkozott, hogy a III.rendű alperes felelősségét az alapozza meg, az ügyvédi tevékenység gyakorlásából való felfüggesztés időtartamára a folyamatban lévő ügyei vitelére megkérdezése nélkül gondnokot, más ügyvédet jelöltek ki. Ez idő alatt folyamatban volt 7.500.000 forint összegű munkaügyi igénye a megbízókkal szemben, ennek érvényesítésétől őt elzárták.

Részletes előadást tett arra nézve is, hogy miért tartja törvénysértőnek a fegyelmi eljárás megindítását, az ügyvédi tevékenység gyakorlásától való felfüggesztését, és a kamarából való kizárását, melyre a Pf.20.057/2009/12.számú iratban már hivatkozott.

Az I-V.r. alperesek fellebbezési ellenkérelmükben a megyei bíróság ítéletének helybenhagyását kérték annak helyes indokai alapján. Az I.r. alperes perköltség iránti igényt is előterjesztett.

A felperes fellebbezése az alábbiak szerint nem alapos.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az ítélőtábla elsődlegesen azt vizsgálta, hogy az elsőfokú eljárásban történt-e olyan lényeges eljárási szabálysértés, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolná.

A Pp.146.§./1/ bekezdése szerint a felperes a keresetét az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig bármikor megváltoztathatja, feltéve, hogy a megváltozott keresettel érvényesített jog ugyanabból a jogviszonyból ered, mint az eredeti kereset, vagy azzal összefügg.

A Pp.239.§-a úgy rendelkezik, az elsőfokú eljárás szabályai a Pp. eltérő rendelkezésének hiányában megfelelően alkalmazandók a másodfokú eljárásban is. A kereset változtatás korlátjaira nézve a Pp.247.§-a tartalmaz rendelkezést.

A Pp.247.§./1/ bekezdése a-c/pontjai kimondják, a másodfokú eljárásban keresetet változtatni nem lehet. Ez a rendelkezés azonban nem zárja ki, hogy a fél eredetileg követelt dolog helyett utóbb beállott változás folytán más dolgot, vagy kártérítést követelhessen; a keresetét felemelhesse, vagy leszállíthassa, illetőleg az eredetileg nem követelt járulékokra, vagy a követeléseknek, illetve járulékoknak a per folyamán esedékessé vált részleteire is kiterjeszthesse; megállapítás helyett teljesítést, vagy teljesítés helyett megállapítást követelhessen.

Az idézett rendelkezésekből megállapítható, hogy a keresetváltoztatás korlátját az elsőfokú eljárásban előterjesztett kereset tartalma - annak ténybeli és jogi alapja - szabja meg és nem jelentheti a kereset jogcímének megváltoztatását.

Az, hogy a keresetváltoztatás megengedett vagy kizárt, a kereset eredeti és a változtatással érintett tartalmi elemeinek egybevetésével kell eldönteni.

Új kereset előterjesztésére a másodfokú eljárásban nem kerülhet sor. A gyakorlat szerint ilyenek kell tekinteni a kereset olyan módosítását, amely az érvényesített követelés jogi és ténybeli alapjának megváltoztatását eredményezi (BH.1999. 279.).

A fentiek alapján az ítéltábla elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a felperes kiegészített fellebbezésében a III.r. alperes vonatkozásában megjelölt 7.500.000 forintos igénye új keresetnek minősül-e vagy sem és így a Pp.247.§-a értelmében a keresetváltoztatás tilalmába ütközik-e.

Az elsőfokú eljárás adataiból egyértelműen megállapítható, hogy a felperes keresetét az eljárás során többszörösen módosította mind az összecszerűség, mind pedig a jogellenes magatartásra vonatkozó tényelőadás körében is. Mindvégig egyetemlegesen kérte az alpereseket marasztalni a végleges keresetében megjelölt (2008.szeptember 22.) 28.302.659 forint vonatkozásában.

A III.r. alperessel szemben a fellebbezésre és a fellebbezési tárgyaláson előadott tényelőadásra és hivatkozott jogellenes magatartásra alapítottnan 7.500.000 forint megfizetésére vonatkozó kártérítési igényt azonban nem terjesztett elő.

Az is megállapítható az elsőfokú eljárás adataiból, hogy a felperes a 19/F/II. sorszámú észrevétel megnevezésű iratában ugyan hivatkozott az ügygondnok kirendelésével kapcsolatos III.r. alperesi eljárásra, de kizárólag a III.r. alperes 14.sorszámú ellenkérelmében előadottakat cáfolva. Ezen beadványa azonban nem felel meg a Pp.121.§./1/ bekezdés a-e/pontjaiban meghatározott keresetlevélnek.

Mivel ezen igény nem volt tárgya jelen pernek, ezért a megyei bíróság bizonyítást sem folytathatott le, mivel ezzel sérült volna a Pp.215.§-ában foglalt alapelv.

Az elsőfokú eljárás adatai alapján megállapítható, hogy a felperes a III.r. alperes eljárását azért minősítette jogszabálysértőnek, mert mint elfoglaltak nyilvánított ügyvédi kamara nem volt jogosult a fegyelmi eljárásban intézkedni, illetve a fegyelmi eljárás felfüggesztésének megszüntetése után az igazoló bélyeget nem adta ki annak ellenére, hogy a kamarai tagsági díjat rendesen fizette.

Így a III.r. Vas Megyei Ügyvédi Kamarával kapcsolatos kártérítési igény körében a felperesnek a keresetben tett tényállításai, illetve a fellebbezésben előadott tényállításai eltérnek egymástól, ezért ez meg nem engedett keresetmódosításnak minősül a fentebb meghivatkozott Pp.247.§./1/ bekezdése alapján.

A felperes az ezzel kapcsolatos esetleges igényét külön perben érvényesítheti.

Ezt követően az ítéltábla a felperes fellebbezését érdemben bírálta el és az alábbiak szerint alaptalannak ítélte.

Helyesen hivatkozott a megyei bíróság ítéletének indokolásában arra, államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésének akkor van helye, ha a kártérítés általános (339.§./1/

bekezdés) és különös (349.§./1/ bekezdés) feltételei fennállanak. A polgári jogi kártérítési felelősség három általános előfeltétele: jogellenes magatartás, a kár, a jogellenes magatartás valamint a kár közötti okozati összefüggés fennállása.

A speciális feltételt a Ptk.349.§./1/ bekezdése szabályozza, amely szerint államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár a rendes jogorvoslással nem volt elhárítható, illetőleg a jogosult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőséget igénybe vette.

A közigazgatási jogkörben okozott kár megállapításának az általános és speciális feltételei konjunktívak, tehát együttesen kell fennállniuk. Ha ezen feltételek közül bármelyik hiányzik, úgy a kártérítés megállapítására nem kerülhet sor.

A felperes keresetének jogalapját az I.r. alperes ügyészséggel szemben arra alapította, hogy a Szombathelyi Városi Ügyészség vele szemben megalapozatlanul emelt vádat, míg a IV.r. alperessel szemben arra hivatkozott, hogy észlelnie kellett volna a vádirat egymagában lehetetlen és jogszabálysértőnek minősül a büntető eljárás lefolytatása, az eljárást meg kellett volna szüntetnie.

Az 1997.évi LXVI.tv. (Bszi) 7.§-a szerint a bíróságnak az ügy érdemében hozott határozata minden más szervre, így a bíróságokra is kötelező.

Egyértelmű a bírói gyakorlat abban, amikor a fél bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránti követelés jogalapjául a saját ügyében hozott - szerinte törvénysértő - jogerős ítélet tartalmát jelöli meg, a kártérítési per bírósága nem állapíthatja meg a döntés jogellenességét, amely a kártérítési felelősség egyik előfeltétele.

Így kizárt, hogy a fél jogvitájában keletkezett jogerős ítélet tartalma a bíróság kártérítési felelősségét eredményezze, ezért az ilyen jogcímen előterjesztett követelés alaptalan. Ugyanez irányadó az olyam államigazgatási határozattal kapcsolatban is, amelyet a bíróság jogerős ítélettel már felülvizsgált (Legfelsőbb Bíróság Pfv.X.21.769/2001.).

A fentiek alapján szintén nem bírálható felül polgári perben az I.r. alperes eljáró ügyészségének a tevékenysége sem, hiszen az e körben kialakult ítélkezési gyakorlat szerint még a bíróság által tévesnek ítélt vádemelés sem elegendő önmagában a vádhatóság felróható magatartásának a megállapításához.

A megyei bíróság az eljárás adatai alapján helyesen állapította meg, hogy sem az I. sem a IV.r. alperes jogellenes magatartást nem tanúsított, a felperes kártérítési igényének a jogalapja hiányzik.

A jelen perben Pf.20.057/2009/13.szám alatt beszerzésre került a Fővárosi Bíróság 20.K.33.813/2008/48.sorszámú ítélete, amely a felperes és a Magyar Ügyvédi Kamara között folyamatban volt közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata tárgyában, született és amely eljárásra tekintettel a tárgyalás felfüggesztésre került.

Ezen peres eljárásban került felülbírálatra a Magyar Ügyvédi Kamara Üfv.2048/2008. számú határozata, amely az 5/46/2006.számú fegyelmi eljárás jogerős befejezéséig való felfüggesztést tartalmazó határozatot, valamint a 4/46/2006.számú kamarából való kizárás fegyelmi büntetést helybenhagyta.

A Fővárosi Bíróság a fenti számú ítéletével a felperes keresetét jogerősen elutasította.

A fentieket is figyelembe véve a megyei bíróság helyesen állapította meg, hogy a II és III.r. alperesek részéről kártérítést megalapozó jogellenes magatartás a fegyelmi eljárás lefolytatása során nem valósult meg, ezért a kártérítésnek a jogalapja hiányzik.

Az V.r. alperes részéről sem állapítható meg jogellenes magatartás. A felperes unokájának **"A"-nak** a fegyelmi ügyét, valamint év végi osztályzatát érintő valamennyi eljárás során az V.r. alperes által hozott határozat ellen az érintettek jogorvoslattel fordultak a bírósághoz. A Fejér Megyei Bíróság a K.23.263/2006/5., a Veszprém Megyei Bíróság a 6.K.21.503/2005/5.számú ítéletében egyaránt megállapította, hogy a jegyző jogszerűen járt el.

Ezen jogerős határozatok felülvizsgálatára jelen eljárásban nincs jogi lehetőség, hiszen a közigazgatási eljárás kezdeményezője nem is a jelen per felperese, hanem **"B"**, valamint **"C"** voltak. Így e vonatkozásban a felperesnek a perbeli legitimációja is hiányzik. Ugyanez vonatkozik **"A"** védelembe vételét elrendelő 47.034-2006.számú határozatra is, amelyet a Zala Megyei Közigazgatási Hivatal 593-3/2006.számú határozatával helybenhagyott.

Mindezen indokok alapján az ítélőtábla a megyei bíróság ítéletét a Pp.253.§./2/ bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban a felperes pervesztes lett, ezért a Pp.78.§./1/ bekezdése értelmében ő köteles megfizetni az I.r. alperes igazolt (Pf.20.057/2009/9.számú kérelmében előterjesztett) másodfokú perköltségét.

A peres eljárásban a felperes teljes személyes költségmentességben részesült, így a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a Pp.78.§./1/ bekezdése és a 6/1986/VI.26./IM. rendelet 13.§./1/ bekezdése és 14.§-a értelmében az állam viseli.

Győr, 2011. évi október hó 20. napján

Dr.Ábrahám Éva sk.
a tanács elnöke

Dr.Vass Mária sk.
előadó bíró

Dr.Szalay Róbert sk.
bíró